

ПРИВАТНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«ХАРКІВСЬКИЙ ІНСТИТУТ МЕДИЦИНИ ТА БІОМЕДИЧНИХ НАУК»

ПОГОДЖЕНО

Президент
ПЗВО «ХІМБН»

А. СМІРНОВ

«29» 12 2021 р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою
ПЗВО «ХІМБН»
Голова Вченої ради

В. ОСТАПЕНКО

(Протокол від 29.12.2021, №03)

Введено в дію Наказом
від 29.12.2021 № 47

ПОЛОЖЕННЯ

про неформальну та інформальну освіту
учасників освітнього процесу
Приватного закладу вищої освіти
«Харківський інститут медицини та біомедичних наук»

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про неформальну та інформальну освіту учасників освітнього процесу Приватного закладу вищої освіти «Харківський інститут медицини та біомедичних наук» (далі – Інститут) розроблене на підставі Закону України «Про освіту», з метою регламентування організації неформальної та інформальної освіти учасників освітнього процесу, встановлення єдиного порядку організації програм для закладів вищої освіти України на території країни чи поза її межами та урегулювання порядку визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами усіх рівнів вищої освіти.

1.2. Це Положення розроблено відповідно до:

- Закону України «Про освіту»;
- Закону України «Про вищу освіту»;
- Постанови Кабінету Міністрів від 23.11.2011р. №1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій», зі змінами;
- Постанови Кабінету Міністрів від 29.04.2015 р. №266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, зі змінами;
- Постанови Кабінету Міністрів України від 28.03.2018 р. №302 «Про затвердження Положення про систему безперервного професійного розвитку фахівців у сфері охорони здоров'я», зі змінами;
- нормативно-правових актів у галузі вищої освіти.

1.3. Відповідно до Закону України «Про освіту» особа реалізує своє право на освіту впродовж життя шляхом формальної, неформальної та інформальної освіти. Держава визнає ці види освіти, створює умови для розвитку суб'єктів освітньої діяльності, що надають відповідні освітні послуги, а також заохочує до здобуття освіти всіх видів.

Формальна освіта – це освіта, яка здобувається за освітніми програмами відповідно до визначених законодавством рівнів освіти, галузей знань, спеціальностей (професій) і передбачає досягнення здобувачами освіти визначених стандартами освіти результатів навчання відповідного рівня освіти та здобуття кваліфікацій, що визнаються державою.

Неформальна освіта – це освіта, яка здобувається, як правило, за освітніми програмами та не передбачає присудження визнаних державою освітніх кваліфікацій за рівнями освіти, але може завершуватися присвоєнням професійних та/або присудженням часткових освітніх кваліфікацій.

Інформальна освіта (самоосвіта) – це освіта, яка передбачає самоорганізоване здобуття особою певних компетентностей, зокрема під час повсякденної діяльності, пов'язаної з професійною, громадською або іншою діяльністю, родиною чи дозвіллям.

Результати навчання, здобуті шляхом неформальної та/або інформальної освіти, визнаються в системі формальної освіти в порядку, визначеному законодавством.

Безперервний професійний розвиток фахівців у сфері охорони здоров'я – це безперервний процес навчання та вдосконалення професійних

компетентностей фахівців після здобуття ними вищої освіти у сфері охорони здоров'я та післядипломної освіти в інтернатурі, що дає змогу фахівцю підтримувати або покращувати стандарти професійної діяльності відповідно до потреб сфери охорони здоров'я та триває протягом усього періоду професійної діяльності.

1.4. Типи професійних кваліфікацій, отримуваних за межами формальної освіти:

- навчання із сертифікацією (за міжнародними стандартами оцінювання) знань іноземних (міжнародних) мов;
- навчання в рамках академічного співробітництва з закладами вищої освіти;
- короткострокові курси направлені на підвищення кваліфікації через неформальну освіту за різними напрямками.

1.5. Неформальна та інформальна освіта учасників освітнього процесу здійснюється на підставі міжурядових угод про співробітництво, укладання угод про співробітництво між іноземними закладами вищої освіти та Інститутом, між двома закладами вищої освіти України, між групою закладів вищої освіти різних країн за узгодженими та затвердженими в установленому порядку угодами про навчання здобувачів вищої освіти та програмами навчальних дисциплін.

1.6. Організація академічної мобільності учасників освітнього процесу базується на ключових особливостях та документах Європейської кредитно-трансферної системи (ЄКТС).

ЄКТС є системою накопичення та перезарахування (трансферу) кредитів, що орієнтована на особу, яка навчається, основана на принципах прозорості процесів навчання, викладання та оцінювання. Мета системи полягає у сприянні плануванню, реалізації та оцінюванню освітніх програм і мобільності студентів за допомогою визнання навчальних досягнень, кваліфікацій та періодів навчання.

Кредит Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – кредит ЄКТС) – одиниця вимірювання обсягу навчального навантаження здобувача вищої освіти, необхідного для досягнення визначених (очікуваних) результатів навчання. Обсяг одного кредиту ЄКТС становить 30 годин. Навантаження одного навчального року за денною формою навчання становить, як правило, 60 кредитів ЄКТС. Кредити присвоюються учасникам після завершення необхідної навчальної діяльності та досягнення відповідних результатів навчання, що підтверджується належним оцінюванням. Кількість кредитів, що присвоюється учаснику, який демонструє досягнення результатів навчання, дорівнює кількості кредитів, що відповідають освітньому компоненту.

Документи ЄКТС. Використання кредитів ЄКТС полегшується, а якість покращується завдяки використанню відповідних допоміжних документів: Силабусів, Угод про навчання, Академічної довідки, Сертифікату про практику/стажування. Система ЄКТС також сприяє прозорості інших документів, таких як Додаток до диплома.

Силабус містить детальну, зрозумілу й актуальну інформацію про навчальне середовище закладу (загальну інформацію про заклад вищої освіти, його ресурси і послуги, а також академічну інформацію про програми та окремі освітні компоненти), яка повинна бути доступною здобувачам освіти до вступу

та протягом усього навчання для того, щоб допомогти їм зробити правильний вибір і найефективніше використовувати свій час. Силабус має бути опублікований заздалегідь на веб-сайті Інституту із зазначенням назви курсу/дисципліни національною (або регіональною, якщо необхідно) і англійською мовами, щоб полегшити доступ до нього усім зацікавленим сторонам. Заклад вищої освіти має право вибирати формат Силабусу, а також послідовність викладу інформації.

Угода про навчання (Learning Agreement) – угода, яку укладають три сторони, що беруть участь в мобільності, – студент, заклади вищої освіти (організація/підприємство), які скеровують та приймають, – щоб полегшити організацію кредитної мобільності та визнання. Угода має бути підписана трьома сторонами до початку періоду мобільності; її метою є надання студентові гарантії, що кредити, отримані протягом періоду мобільності, будуть визнані.

Академічна довідка (Transcript of Records) – це поточний запис освітніх досягнень студентів: освітні компоненти, які вони опанували, кількість набутих кредитів ЄКТС та отримані оцінки. Довідка є необхідним документом для реєстрації прогресу в досягненні кваліфікації та для визнання навчальних досягнень, зокрема для студентської мобільності. Більшість закладів вищої освіти видають Академічну довідку зі своїх інституційних баз даних.

Сертифікат про практику/стажування покликаний забезпечити прозорість і роз'яснити значення досвіду практичної роботи студента. Цей документ видає заклад вищої освіти або організація (підприємство), що приймає, після завершення практики (стажування), він може бути доповнений іншими документами, наприклад рекомендаційними листами.

2. ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ НЕФОРМАЛЬНОЇ ТА ІНФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ІНСТИТУТУ

2.1. Підвищення якості освітніх послуг, які надаються Інститутом:

- підвищення ефективності наукових досліджень;
- професійний розвиток відповідно до державної політики у галузі охорони здоров'я;
- збагачення індивідуального досвіду учасників освітнього процесу;
- підвищення конкурентоздатності випускників Інституту на українському та міжнародному ринках праці;
- залучення світового інтелектуального потенціалу до Інституту на основі двосторонніх та багатосторонніх угод між закладами вищої освіти;
- встановлення внутрішніх та зовнішніх інтеграційних зв'язків.

2.2. Основними завданнями є:

- удосконалення раніше набутих та/або набуття нових компетентностей у межах професійної діяльності з урахуванням вимог відповідного професійного стандарту;
- набуття професійного досвіду під час проходження стажування з метою підвищення кваліфікації;
- підвищення рівня володіння іноземними мовами;

- підвищення рівня теоретичної та практичної підготовки учасників освітнього процесу, проведення досліджень з використанням сучасного обладнання і технологій, опанування новітніми методами дослідження, набуття досвіду проведення науково-дослідної роботи та впровадження її результатів;
- підтримка соціальних, економічних, культурних, політичних взаємовідносин та зв'язків з іншими країнами.

3. ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НЕФОРМАЛЬНОЇ ТА ІНФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

3.1. До участі у програмах неформальної та інформальної освіти допускаються здобувачі вищої освіти з другого магістерського рівня.

3.2. Неформальна та інформальна освіта здійснюється за власним бажанням здобувачів вищої освіти. Учасники освітнього процесу з урахуванням результатів самооцінки компетентностей і професійних потреб самостійно обирають конкретні форми, види, напрями та суб'єктів надання освітніх послуг з підвищення кваліфікації.

3.3. Підготовка та проведення заходів щодо організації неформальної та інформальної освіти повинні бути завершені:

- до початку літніх канікул – якщо навчання планується розпочати в осінньому семестрі;
- до початку зимових канікул – якщо навчання планується розпочати у весняному семестрі.

3.4. В організації неформальної та інформальної освіти учасників освітнього процесу Інституту безпосередньо беруть участь: координатори ЄКТС Інституту та випускової кафедри, міжнародний відділ, навчально-методичний відділ.

3.5. Етапи, тривалість та зміст навчання визначаються навчальними планами та графіками освітнього процесу Інституту та закладу вищої освіти-партнера.

Узгодженні навчальні плани, графіки освітнього процесу та угоди про навчання затверджуються ректором (заступником ректора) Інституту та керівником закладу вищої освіти-партнера.

3.6 Навчання учасників освітнього процесу у закладі вищої освіти – партнерові реалізується у формі приватної поїздки.

4. ПОРЯДОК ТА ПРОЦЕДУРИ ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НЕФОРМАЛЬНОЇ ТА ІНФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ

4.1. Право на визнання результатів навчання у неформальній та інформальній освіті поширюється на здобувачів усіх рівнів вищої освіти.

4.2. Визнання результатів навчання у неформальній та інформальній освіті дозволяється для дисциплін, які починають викладатися з другого семестру.

4.3. Визнання результатів навчання у неформальній та інформальній освіті розповсюджується і на вибіркові дисципліни освітньої програми, оскільки вибіркові дисципліни здобувач може обирати самостійно з широкого переліку, що дає йому змогу вивчати те, чого він ще, на його думку, не знає.

4.4. Інститут може визнати результати навчання у неформальній та інформальній освіті в обсязі не більше 10% від загального обсягу по конкретній освітній програмі.

4.5. Здобувач вищої освіти звертається з заявою до ректора Інституту з проханням про визнання результатів навчання у неформальній освіті. До заяви можуть додаватися будь-які документи (сертифікати, свідоцтва тощо), які підтверджують ті вміння, які здобувач отримав під час навчання.

4.6. Для визнання результатів навчання у неформальній освіті створюється розпорядженням Ректора експертна комісія з визначення академічної різниці та перезарахування дисциплін. До неї входять: заступник ректора, гарант освітньої програми, на якій навчається здобувач, науково-педагогічні працівники, які викладають дисципліни, що пропонуються до перезарахування на основі визнання результатів навчання у неформальній освіті.

4.7. Експертна комісія з визначення академічної різниці та перезарахування дисциплін визначає метод оцінювання результатів навчання відповідно до навчального плану. Здобувача ознайомлюють з програмою навчальної дисципліни та переліком питань, які виносяться на підсумкове оцінювання. Якщо навчальним планом передбачено виконання письмової роботи по даній дисципліні (курсової роботи, есе, реферату тощо), то здобувача ознайомлюють з переліком тем письмової роботи. Також здобувача ознайомлюють з критеріями оцінювання та правилами оскарження результатів.

4.8. Експертна комісія з визначення академічної різниці та перезарахування дисциплін дає 10 робочих днів для підготовки здобувача до підсумкового контролю (з кожної дисципліни) та 20 робочих днів для написання письмової роботи (за наявності).

4.9. Підсумковий контроль проходить у вигляді іспиту. Експертна комісія з визначення академічної різниці та перезарахування дисциплін виставляє підсумкову оцінку за шкалою ЄКТС.

4.10. Якщо здобувач отримав недостатню кількість балів, то йому не зараховуються результати навчання у неформальній і інформальній освіті.

4.11. За підсумками оцінювання експертна комісія з визначення академічної різниці та перезарахування дисциплін формує протокол, у якому міститься висновок про зарахування чи не зарахування відповідної дисципліни.

4.12. При перезарахуванні навчальних дисциплін відповідно до рішення експертної комісії з визначення академічної різниці та перезарахування дисциплін до індивідуального навчального плану здобувача вносяться: назва дисципліни, загальна кількість годин/кредитів, оцінка та підстава щодо перезарахування (номер протоколу).

4.13. Здобувач звільняється від вивчення перезарахованої дисципліни. У разі негативного висновку експертної комісії з визначення академічної різниці та перезарахування дисциплін щодо визнання результатів навчання, здобувач має право звернутися з апеляцією до ректора Інституту.

4.14. Відповідно до апеляції ректор створює наказом апеляційну комісію у складі заступника Ректора, та науково-педагогічних працівників випускової кафедри, які не входили до експертної комісії з визначення академічної різниці та перезарахування дисциплін. Апеляційна комісія за результатами розгляду

скарги приймає обґрунтоване рішення про повне або часткове задоволення скарги чи про залишення поданої скарги без задоволення.

5. ОBOB'ЯЗКИ ІНСТИТУТУ

5.1. Інститут зобов'язаний:

- укласти угоду про співробітництво щодо реалізації програми неформальної та інформальної освіти здобувачів вищої освіти між закладами вищої освіти-партнерами та узгодити навчальні програми;
- забезпечити вільний і рівний доступ здобувачів вищої освіти до інформації про наявні програми неформальної та інформальної освіти;
- надавати здобувачам вищої освіти консультативні послуги під час оформлення документів для участі у програмах неформальної та інформальної освіти;
- контролювати наявність документів, що підтверджують законність перебування здобувачів вищої освіти-іноземців на території країни, що приймає.

5.2. Заклад вищої освіти, що приймає на навчання або стажування, зобов'язаний:

- зарахувати здобувача вищої освіти, направлено на навчання, на визначений договором строк відповідно до норм законодавства приймаючої сторони;
- створити всі необхідні умови для виконання здобувачем вищої освіти індивідуального навчального плану;
- сприяти здобувачу вищої освіти у вирішенні візових, житлових та побутових проблем;
- надавати можливість здобувачу вищої освіти закладу вищої освіти брати участь у наукових конференціях, симпозиумах, виставках, конкурсах, представляти свої наукові роботи для публікацій, користуватися навчальною, науковою, виробничою, культурною, спортивною базами;
- контролювати наявність документів, що підтверджують законність перебування здобувачів вищої освіти-іноземців на території країни, що приймає;
- після завершення навчання видати здобувачу вищої освіти документ з переліком та результатами вивчення навчальних дисциплін, кількістю кредитів та інформацію про систему оцінювання навчальних здобутків здобувачів вищої освіти.

5.3. Обов'язки Інституту щодо здобувачів вищої освіти, які беруть участь у програмах неформальної та інформальної освіти, мають бути обумовлені у відповідних угодах між закладами вищої освіти щодо програм академічної мобільності учасників освітнього процесу.

6. ПРАВА ТА ОBOB'ЯЗКИ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

6.1. Учасники освітнього процесу мають право:

- на безпечні та нешкідливі умови навчання;
- користування навчальною, науковою, виробничою, культурною, спортивною базою закладів вищої освіти;

- брати участь у наукових конференціях, симпозіумах, виставках, конкурсах, представлення своїх наукових робіт для публікацій;
- отримати документ про відповідний ступінь вищої освіти встановленого у закладі вищої освіти зразка відповідно до угоди між закладами вищої освіти і партнером.

6.2. Учасники освітнього процесу зобов'язані:

- своєчасно надати необхідні документи для участі у програмі неформальної та інформальної освіти;
- вчасно прибути до місця проходження неформальної та інформальної освіти;
- під час проходження програми неформальної та інформальної освіти дотримуватися законодавства країни перебування, правил внутрішнього розпорядку, Статуту та інших нормативно-правових документів закладу вищої освіти;
- успішно пройти програму неформальної та інформальної освіти за затвердженою Угодою;
- після завершення програми неформальної та інформальної освіти у закладі вищої освіти вчасно повернутися до Інституту.

7. ФІНАНСУВАННЯ НЕФОРМАЛЬНОЇ ТА ІНФОРМАЛЬНОЇ ОСВІТИ

7.1. Фінансування навчання у закладах вищої освіти може здійснюватися за кошти організацій, підприємств, установ тощо усіх форм власності або коштів фізичних осіб.

7.2. Інші фінансові питання (плата за навчання у закладі вищої освіти, за проживання, харчування тощо) здобувач вищої освіти вирішує самостійно.

8. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

8.1. Усі зміни та доповнення до даного Положення вносяться шляхом відповідного рішення вченої ради Інституту.

8.2. З моменту затвердження в установленому порядку нової редакції Положення про неформальну та інформальну освіту учасників освітнього процесу Приватного закладу вищої освіти «Харківський інститут медицини та біомедичних наук» попереднє втрачає чинність.